

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2013-2014

---

26 FÉVRIER 2014

Proposition de loi modifiant l'article 745sexies du Code civil en vue de fixer les règles pour la valorisation de l'usufruit en cas de conversion de l'usufruit du conjoint survivant et du cohabitant légal survivant, et insérant un article 624/1 dans le Code civil

---

**TEXTE ADOPTÉ
PAR LA COMMISSION
DE LA JUSTICE**

CHAPITRE 1er**Disposition introductive**Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE 2

Modifications du Code civil

Art. 2

Dans l'article 745sexies du Code civil, modifié en dernier lieu par la loi du 29 avril 2001, le § 3 est remplacé par ce qui suit :

Voir:
Documents du Sénat :**5-2338 - 2013/2014 :**

N° 1 : Proposition de loi de M. Swennen et consorts.

N° 2 : Amendements.

N° 3 : Rapport.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2013-2014

---

26 FEBRUARI 2014

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 745sexies van het Burgerlijk Wetboek teneinde de regels vast te leggen voor de waardering van het vruchtgebruik in geval van omzetting van het vruchtgebruik van de langstlevende echtgenoot en van de langstlevende wettelijk samenwonende, en houdende invoeging van artikel 624/1 in het Burgerlijk Wetboek

---

**TEKST AANGENOMEN
DOOR DE COMMISSIE VOOR
DE JUSTITIE**

HOOFDSTUK 1

Inleidende bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 2

In artikel 745sexies van het Burgerlijk Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 29 april 2001, wordt § 3 vervangen als volgt :

Zie:
Stukken van de Senaat :**5-2338 - 2013/2014 :**

Nr. 1 : Wetsvoorstel van de heer Swennen c.s.

Nr. 2 : Amendementen.

Nr. 3 : Verslag.

«§ 3. Le ministre de la Justice établit pour la conversion de l'usufruit la table de conversion.

Cette table de conversion exprime la valeur de l'usufruit en un pourcentage de la valeur vénale normale des biens grevés de l'usufruit en tenant compte :

— du taux d'intérêt moyen sur les deux dernières années des OLO de maturité égale à l'espérance de vie de l'usufruitier. Le taux d'intérêt correspondant à la maturité la plus élevée s'applique lorsque l'espérance de vie est supérieure à cette maturité. Ce taux d'intérêt est appliqué après déduction du précompte mobilier;

— des tables de mortalités prospectives belges publiées annuellement par le Bureau fédéral du Plan.

Sauf si les parties en ont convenu autrement, la valeur de l'usufruit est calculée sur la base de la table de conversion, de la valeur vénale des biens et de l'âge de l'usufruitier au jour de l'introduction de la requête visée au § 2.

La valeur de l'usufruit fournie par la table de conversion est égale à la différence entre la valeur de la pleine propriété et la valeur de la nue-propriété. La valeur de la nue-propriété est égale à une fraction dont le numérateur est égal à la valeur de la pleine propriété; le dénominateur est égal à l'unité, majorée du taux d'intérêt, cette somme étant élevée à une puissance égale à l'espérance de vie de l'usufruitier. Deux décimales sont retenues pour l'espérance de vie exprimée en années, pour le taux d'intérêt exprimé en pourcentage, et pour la valeur de l'usufruit exprimée en pourcentage de valeur de la pleine propriété.

L'usufruitier conserve l'usufruit des biens jusqu'au moment où la valeur capitalisée de son usufruit lui est effectivement est payée.

Jusqu'à ce moment cette somme ne produit pas d'intérêt au profit de l'usufruitier, sauf si, après que la valeur capitalisée de son usufruit ait été définitivement fixée, l'usufruitier décide de renoncer à la jouissance du bien. Dans ce cas, il sera dû à l'usufruitier un intérêt au taux légal dès l'instant où il aura confirmé au nu-propriétaire, par lettre recommandée ou par exploit d'huissier qu'il abandonnait la jouissance du bien, et qu'il le mettait en demeure de lui payer cet intérêt.

«§ 3. De minister van Justitie bepaalt de omzettingstabel voor de omzetting van het vruchtgebruik.

Deze omzettingstabel bepaalt de waarde van het vruchtgebruik als een percentage van de normale verkoopwaarde van de goederen onderworpen aan het vruchtgebruik, rekening houdend met :

— de gemiddelde rentevoet over de laatste twee jaar van de OLO's waarvan de maturiteit gelijk is aan de levensverwachting van de vruchtgebruiker. De rentevoet die overeenstemt met de hoogste maturiteit wordt toegepast wanneer de levensverwachting deze maturiteit overschrijdt. Deze rentevoet wordt toegepast na aftrek van de roerende voorheffing;

— de Belgische prospectieve sterftetafels die jaarlijks worden gepubliceerd door het Federaal Planbureau.

Tenzij partijen anders zijn overeengekomen gebeurt de waardering van het vruchtgebruik op basis van de omzettingstabel, de verkoopwaarde van de goederen en de leeftijd van de vruchtgebruiker op de datum van de indiening van het in § 2 bedoelde verzoekschrift.

De waarde van het vruchtgebruik verstrekt door de omzettingstabel is gelijk aan het verschil tussen de waarde van de volle eigendom en de waarde van de blote eigendom. De waarde van de blote eigendom is gelijk aan een breuk waarvan de teller gelijk is aan de waarde van de volle eigendom; terwijl de noemer gelijk is aan één te vermeerderen met de rentevoet, deze som zijnde verheven tot de macht die gelijk is aan de levensverwachting van de vruchtgebruiker. De levensverwachting uitgedrukt in jaren, de rentevoet uitgedrukt in procent, en de waarde van het vruchtgebruik uitgedrukt in procent van de waarde van de volle eigendom, bevatten twee decimalen.

De vruchtgebruiker behoudt het vruchtgebruik van de goederen tot op het ogenblik dat de kapitalisatiewaarde van zijn vruchtgebruik hem effectief is betaald.

Tot op dat ogenblik brengt deze som geen intresten op in het voordeel van de vruchtgebruiker, behalve indien de vruchtgebruiker na de definitieve vaststelling van de kapitalisatiewaarde van zijn vruchtgebruik beslist om afstand te doen van het genot van de zaak. In dit geval zal aan de vruchtgebruiker een intrest verschuldigd zijn gelijk aan de wettelijke intrest vanaf het ogenblik waarop deze aan de blote eigenaar, bij aangetekend schrijven of deurwaardersexploot, bevestigt dat hij afstand heeft gedaan van het genot van de zaak en hij de blote eigenaar in gebreke stelt tot het betalen van deze intrest.

Toutefois, lorsque, en raison de l'état de santé de l'usufruitier, sa durée de vie probable est manifestement inférieure à celle des tables statistiques, le juge peut soit refuser la conversion, soit écarter la table de conversion et fixer d'autres normes de conversion.

Le ministre de la Justice établit, au 1er juillet de chaque année, la table de conversion visée à l'alinéa 1er. Il tient compte, à cette occasion, des paramètres mentionnés aux alinéas 2 et 3 et des propositions que lui transmet la Fédération royale du notariat belge après avoir pris connaissance des résultats des travaux du Bureau fédéral du Plan et de l'Institut des actuaires en Belgique.

La table de conversion est publiée chaque année au *Moniteur belge*. Cette table indique, en regard de l'âge de l'usufruitier, son espérance de vie ainsi que le taux d'intérêt et la valeur de l'usufruit correspondants.»

Art. 3

Dans l'article 745^{sexies} du Code civil, le § 4 est abrogé.

Art. 4

Dans le titre II, livre III, section 3 du Code civil, il est inséré un article 624/1, rédigé comme suit :

«Art. 624/1. Sauf si les parties en ont convenu autrement, la valeur capitalisée d'un usufruit viager ou d'une nue-propiété grevée d'un usufruit viager se calcule conformément aux règles prévues par l'article 745^{sexies}, § 3.»

CHAPITRE 3

Disposition transitoire

Art. 5

L'article 2 de la présente loi s'applique à toute demande de conversion d'usufruit introduite à partir de l'entrée en vigueur de cette loi.

CHAPITRE 4

Entrée en vigueur

Art. 6

La présente loi entre en vigueur dix jours après la publication au *Moniteur belge* de la table de conversion visée à l'article 2.

Wanneer evenwel omwille van de gezondheidstoestand van de vruchtgebruiker zijn verwachte levensduur manifest lager is dan deze van de statistische tabellen, kan de rechter hetzij de omzetting weigeren, hetzij de toepassing van de omzettingstabel uitsluiten en andere omzettingsvoorwaarden bepalen.

De minister van Justitie bepaalt jaarlijks op 1 juli de in het eerste lid bedoelde omzettingstabel. Bij deze gelegenheid houdt hij rekening met de in het tweede en derde lid vermelde parameters en met de voorstellen van de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat, na kennis te hebben genomen van de resultaten van de werkzaamheden geleverd door het Federaal Planbureau en het Instituut voor actuarissen in België.

De omzettingstabel wordt ieder jaar in het *Belgisch Staatsblad* gepubliceerd. Naast de leeftijd van de vruchtgebruiker vermeldt deze tabel zijn levensverwachting evenals de overeenkomstige rentevoet en waarde van het vruchtgebruik.»

Art. 3

In artikel 745^{sexies} van het Burgerlijk Wetboek wordt § 4 opgeheven.

Art. 4

In titel II, boek III, afdeling 3, van het Burgerlijk Wetboek wordt een artikel 624/1 ingevoegd, luidende :

«Art. 624/1. Tenzij partijen anders zijn overeengekomen, wordt de gekapitaliseerde waarde van een levenslang vruchtgebruik of een blote eigendom bezwaard met een levenslang vruchtgebruik berekend overeenkomstig de regels bepaald in artikel 745^{sexies}, § 3.»

HOOFDSTUK 3

Overgangsbepaling

Art. 5

Artikel 2 van deze wet is van toepassing op elk verzoek tot omzetting van vruchtgebruik ingediend vanaf de inwerkingtreding van deze wet.

HOOFDSTUK 4

Inwerkingtreding

Art. 6

Deze wet treedt in werking tien dagen na de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* van de omzettingstabel bedoeld in artikel 2.